

al doet het ons pijn hen te zien heengaan. Deze klasse vinden wij ook onder de rijpere jeugd. Zij, die meer vertrouwelijk omgaan met onze jongelingen en jongedochters, zullen het mij toestemen. De catechisaties kunnen er van getuigen. Particulier gesprek op de studeerkamer kan er be- wijzen van geven. Zijn het er velen, die tot deze klasse van „jongeren” onder de rijpere jeugd be- hooren? Wij gelooven het niet. Het zijn er wei- nigen. Hun aantal is miniem, als wij ons niet bedriegen.

Daar is echter ook een andere klasse onder de zoogenaamde „jongeren” en daarmede ook onder „de rijpere jeugd”. Zij, die tot deze klasse be- hooren, mogen in geenen deele vereenzelvigd wor- den met de eerste klasse. Zij zijn daarvan geheel onderscheiden, al vallen in sommige praktische zaken eenige punten van overeenkomst op te mer- ken. Wij constateeren, dat deze menschen het van harte eens zijn met de Drie Formulieren van Eenig- heid. Zij zijn ook amore de gereformeerde belijdenis toegedaan. Alleen zij wenschen zoo gaarne, dat onze Kerken haar roeping in onze ernstige tijden meer en meer zullen verstaan om een licht te zijn op den kandelaar, een stad op een berg. Zij willen, dat de Kerk zich meer intensief bezig zal houden met de vragen van onze bange dagen. Zij willen, dat de Kerk zich niet zal terugtrekken in zelfvoldaanheid, tevreden met wat verkregen is en niet lettende op hetgeen men juist langzamer- hand bezig is te verliezen. Geen conservatisme willen zij in den slechten zin van het woord, maar ontwikkeling, vooruitgang. Naast de begeerte, dat de Kerk haar roeping zal verstaan, ten opzichte van Staat en Maatschappij, van de wereld, gaat daarbij gepaard het verlangen, dat de Kerk zich ook innerlijk beraden zal over verschillende ge- wichtige zaken, die haar belang zeer nauw raken. Geen verandering in de belijdenisschriften, maar wel een uitbouw, een uitbreiding, op welke wijze dan ook, van hetgeen de Kerk belijdt, gelijk de Synode van Dordrecht indertijd gedaan heeft door de 5 artikelen tegen de Remonstranten op te stel- len, gelijk Utrecht's Synode in 1905 omtrent eenige andere punten, waarover geschil gerezen was, even- eens niet gearzeld heeft om te doen. Daarbij wil- len zij in de liturgische geschriften niet een kramp- achtig vasthouden aan hetgeen reeds jaren een voorwerp van critiek is geweest en waarnaar één roep om verbetering uitgaat. En ten slotte wen- schen zij zoo gaarne te zien, dat leer en leven met elkander in harmonie zijn en niet zooals beden- zo dikwerf het geval is, in lijnrechte tegenstel- ling, in schril contrast, met elkander staan. Zij wenschen in één woord, de oude paken niet te verzetten, die onze vaders gemaakt hebben. Maar zij willen ook verder wandelen, vooruitreden, doch: in de rechte sporen. Deze klasse vinden wij ook onder de rijpere jeugd. In groot getal! Zij, die met de rijpere jeugd „in- en uitgaan” zullen allen deze ervaring met mij hebben.

Deze jongelingen en jongedochters hebben eener- zijds te bedenken, dat men tot geen radicalisme moet vervallen; dat men niet het historisch ge- wordene met den wortel moet uitroeien. Dat is bolsjewistisch! En we krijgen dan op de ruïne revolutie-bouw. Maar de ouderen moeten aan de andere zijde de verlangens dezer klasse niet met een hooghartig gebaar van zich afschuiven. In- tegendeel, zij hebben hen welwillend tegemoet te treden, met hen te spreken, zelve met hen te gevoelen, zelve mede te arbeiden, dat de Kerk haar roeping verstaat, een verknogdster van goede boodschap te zijn. Dan zal ook een woord van ernstige waarschuwing tegen het uitwischen soms der grenzen tusschen Kerk en wereld, wat gerecht- vaardigde critiek in dit opzicht bij deze jeugdigen geeft; een woord van vermaan om het zelf ook met eigen wandel nauw te nemen, en niet in vri- ere begrippen omtrent sommige dingen zijn kracht van verweer tegenover de wereld te breken, eene goede plaats vinden.

Daar is ten slotte nog een derde klasse onder de rijpere jeugd. Een deel van deze klasse is onver- schillig geworden voor alle hogere zaken en leeft uit het: „Laat ons eten en drinken en vroolijk zijn!” Maar ze denken niet aan het: „morgen ster- ven wij!” Dat is geen overdreven schets, maar met name in de groote steden bestaan zulke toe- standen. Daarbij, als men overdag het werk ver- richt heeft op kantoor of in fabriek, is men weinig geneigd in huis te blijven. Dan gaat men de straat op in het gezelschap van vrienden, die ook al geen hooger levensideaal hebben. En daar, op de straat, zijn vele prikkelen om het vleesch te be- vredigen. Straks slaat de vlam bij velen, zielver- terend en lichaamslopend uit.

Een ander deel van deze derde klasse werpt zich op de kunst of op de wetenschap. Heerlijk en schoon, deze gaven Gods. Alle gave Gods is goed, maar met dankzegging genoten. Echter, men dweept met Couperus en Kloos, met Van Deysel en Querido, met Noorsche en Deensche en Fran- sche schrijvers en schrijfters. Men smelt weg in aandoening en weemoedsgeachten bij de poëzie van Helene Swarth en Albert Verwey. Of men werpt alle idealisme overboord en wordt een platte realist of een cynisch twijfelaar.

In mijn brochure „Nieuwe Banen” (2e druk, Uit- gever: C. Molenaar & Co. Nijverdal) drukte ik indertijd den wensch uit, dat eens eene nauwkeu- rige statistiek gegeven werd van eenige groote stadsgemeenten, waarin vermeld werd, hoeveel van de doopleden, inzonderheid van de mannelijke, tot belijdenis komen. Laat ons de grens eens stellen naar de Synodale conclusie tot den 30-jarigen leef- tijd. En daarbij ook, welk procent van de jonge- lingen vanaf 16 jaar getrouwd de catechisatie's bij- wonen. Menigeen zou wellicht de schrik om het hart slaan. Zoo zijn de feiten. Laten we dit maar ronduit erkennen. En ze zijn nog met andere ver- schijnselen te vermeerderen. Daarover in ons tweede artikel.

KNOPPERS.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

De Reformed op onze Synodes.

Een schrijven d.d. 23 December 1920 biedt mij een goede gelegenheid om in dit artikel te handelen over hetgeen aan zijn hoofd staat. Ds A. de Geus van De Lemmer ontving als scriba der laatst ge- houden Synode een getypt berichtje van Rev. James F. Zwemer, D.D. Emeritus Professor en Presi- dent van de „Faculty” van het „Western Theo- logisch Seminary, R. Ch. A., Holland, Michigan”, dat de Generale Synode zijner „kerken” hem de eer had gedaan op haar Synode in Juni '20 ge- houden hem te benoemen tot afgevaardigde naar onze Generale Synode. Hij werd evenwel verhin- derd om in eigen persoon tegenwoordig te zijn en de missie door hem aan de Synode gezon- den, verongelukte onderweg en kwam weer bij hem terecht. Zoo is het dan geschied dat, aange- zien ook de afgevaardigde der Chr. Ger. Kerk van Noord-Amerika niet te Leeuwarden kon zijn, geen der beide kerken in Amerika, waarmede wij cor- respondentie onderhouden, op de laatste Synode vertegenwoordigd was. Het is jammer dat wij geen kennis hebben kunnen maken met dezen man! Van zijn geslacht tellen wij drie leden die werk- zaam zijn in de Zending, een in Amoy (China) en twee op het zendingsterrein in Arabië. Zijn portret vinden wij in een klein propaganda geschriftje in het Engelsch door hem gesteld ten bate der kas van het Seminarie te Holland Michigan. Zwemer is tegelijk Penningmeester en President van deze opleidingsschool. Naar dat portret te oordeelen is hij een mooi Amerikaans type, met grijzend hoofdhaar en knevel, een bijzonder regelmatig gevormd gelaat en een paar scherpzinnige oogen, haast zouden wij zeggen, met een „kritisch” oog, zulks in gun- stigen zin verstaan.

Sinds de Synode van Zwolle, 1911, zijn er geen afgevaardigden op onze Synodes geweest van de overzeesche kerken, waarmede wij in correspon- dentie zijn. De Synode van Den Haag ontving een schrijven van Rev. D. E. Jenkins, die door de Synode der Presbyterian Church of England tot afgevaardigde was aangewezen, dat hij van de reis naar ons land af had moeten zien, wijl „the risks of the sea are great”. Dit zal ook wel de afgevaardigden der andere kerken hebben terugge- houden. De Synode van Rotterdam ontving een schrijven van Robert Morton, Covenor of the Com- mittee in Correspondence with Foreign Churches, uit naam van de Synode of the United Original Secession Church of Scotland, waarin hij mede- deelde dat er bezwaarlijk op kon worden gehoopt dat genoemde kerk zich ter Synode zou kunnen vertegenwoordigen tengevolge van „this distress- ful time” en de Synode haar sympathie met ons land betuigde, dat zulke moeilijke tijden doormaakte. Dit waren op de beide Synodes die in den oor- logstijd werden gehouden de eenige teekenen van gemeenschap met de overzeesche kerken. Door een samenloop van allerlei omstandigheden konden de afgevaardigden van meer dan een dier kerken, die wel het voornemen hadden ter Synode te zijn, niet in Leeuwarden wezen, met uitzondering van Ds C. J. H. de Wet, B. A. van Steynsburg, afge- vaardigde van de Geref. Kerk van Zuid-Afrika en Rev. Robert Reid Hobart, M. A. of Perth, afgevaar- digde van The United Original Secession Church. Gansch anders was dit op de Synode van Zwolle, toen werden in haar vergadering een toespraak gehouden door Ds E. Kolthoff, Dr H. Beets, Dr S. O. Los, Baron Prisse, Prof. John MacLeod, afgevaardigde van de Free Church of Scotland en ook een door Rev. Prof. Matthew Kolijn, als afge- vaardigde der Reformed. Alle deze toespraken zijn in extenso in de Acta der Synode opgenomen. Men behoefde nog niet te bezuinigen op de kosten van het laten drukken der Acta! Het laatst dan was de Reformed vertegenwoordigd door Prof. Ko- lijn, wiens ouders en overgrootouders zich hadden aangesloten bij de ook in Zeeland „gehate, be- spotte en vervolgd afgescheidenen”.

Deze nu was de laatste afgevaardigde die zich in ons midden deed hooren en nauwkeurige mede- deelingen deed omtrent het aantal kerken, predi- kanten, leden enz.; verder sprak hij van het be- drag der contributies voor „algemeene kerkelijke doeleinden”. In het bijzonder stond hij stil bij het aandeel dat de kerken, ressorteerende onder de vierde of westelijke particuliere Synode, die van

Chicago, waartoe vooral de emigranten uit ons midden behooren, hebben in al den arbeid uitgaande van deze kerken. Daartoe volgden nauwkeurige mededeelingen belangende het „buitenlandsch zen- dingswerk, de binnenlandsche zendingen en het werk der opvoeding” en hetgeen de opleiding be- trof. Naar den aard der zaak worden in de toespra- ken van de afgevaardigden dezer Kerk de namen van Dr Van Raalte en ook van Dosker gaarne ge- noemd. Zij zijn zoo nauw verbonden aan de ge- schiedenis onzer kerken. Bovendien was het ook Dr Van Raalte zelf geweest die voor de eerste maal de Reformed vertegenwoordigde op een onzer Synodes en wel in het jaar 1866 op de Synode der toenmalige „Christelijke Afgescheidenen Gereformeer- de Kerk in Nederland”.

J. A. Wormser, de sympathieke biograaf van Albertus Christiaan van Raalte, wiens levensbe- schrijving verscheen als nummer één van de eer- ste serie der uitgave „een schat in aarden vaten”, herinnerde zich nog toen hij zijn boek schreef, dat bezoek van Van Raalte aan Amsterdam en aan zijns vaders huis. In 1866 ondernamen Dr Van Raalte met zijne edele vrouw, „de zon in zijn huis en de ziel van het gezin” in het belang van beider gezondheid een reis naar Nederland van Mei tot September; deze reis deed beiden goed. Hij kwam echter niet alleen voor zich en zijne vrouw, doch ook als afgevaardigde van de Classis Michigan der Reformed. Dr Van Raalte werd dan op de genoemde Synode aan haar officieel voor- gesteld door zijn zwager Docent A. Brummelkamp van Kampen. Bij die gelegenheid overhandigde hij een broederlijk schrijven van de Classis, zooeven genoemd, aan de Synode. Het was van den vol- genden inhoud:

Aan de Hoogeerwaarde Synode der Christelijke Afgescheidenen Gereformeerde Kerk in Nederland.

Eerwaarde Broeders!

Terwijl in den weg van Gods aanbiddelijke Voor- zienigheid onze geliefde broeder, Dr A. C. van Raalte, besloten heeft het oude vaderland te be- zoeken, maakt de klassicale vergadering van Hol- land, Michigan, van deze gelegenheid gebruik, om door Z.E.W. hare Christelijke groote en heilbode over te brengen. Wij gevoelen ons nog steeds door banden der liefde en gemeenschap gebonden aan onze broeders in Nederland, met wie de meesten indertijd geleden en gestreden hebben. Wij zijn en blijven met U in den geest één in de gehechtheid aan de leer, tucht en dienst der Gereformeerde Kerk, en wenschen met U te volharden in de be- lidenis der waarheid, gelijk die in de Formulieren onzer Kerk wordt uitgedrukt. Wij zien met blijdschap, dat Uwe Kerk werkzaam is ter bevordering van de verspreiding des Evangelies onder de Heidenen; van de opleiding dergenen die lust hebben tot de heilige bediening, en van de verdediging der waar- heid in Nederland. Hoewel diep overtuigd van ons gebrek en van onze ongelijkvormigheid, mogen wij toch tot roem van Gods genade belijden, dat het de keuze van onze harten is, voor den Heere en Zijne zaak te staan.

De Heere zegene U in uwe werkzaamheden, en geve, dat de beraadslagingen uwer vergadering tot heil van Sion mogen leiden! Ontvangt, geliefde Broeders, de verzekering onzer liefde en gemeen- schap, en weest Gode en den Woorden Zijner ge- nade bevolen.

De klassikale vergadering voormoed:

S. BOLKS, President.

CHR. VAN DER VEEN, Secretaris.

Holland, 18 April 1866.

G. KEIZER.

VARIA.

Dmitri Mereschkowski's brief.

„Inderdaad staat de Europeesche menschheid in onze dagen voor de onvermijdelijke keuze tus- schen drie wegen: de eerste is de volkomen ge- nezing van die ziekte, die de menschen „god” noemden.” „Deze beslissende genezing van God is echter slechts mogelijk in de volkomen triviali- teit, van den socialen toren van Babel, van de al- menschelijke „mierenhoop”. De tweede weg is de ondergang door deze ziekte in volkomen verval, ontzaarding, decadentie....” En eindelijk de derde weg: de religie....”

Het is een aanhaling uit Mereschkowski's boek over „Tolstoj en Dostojewski”, de twee groote Rus- sische schrijvers, in wier arbeid hij de voortzet- ting zag van de ontzettende worsteling tusschen de twee meest toegestelde gedachten die er be- staanbaar zijn, tusschen het geloof en het ongeloof, tusschen den menschengod en den God-mensch, den Christus.

Wel niemand, die deze antithese zoo ontzettend dramatisch heeft doorzien en doorleefd en door- leden; die bovendien in al zijn vroeger werk het naderende onheil voor Rusland zoo voorspelde en met zijn „of wij of niemand” de geweldige verant- woordelijkheid zijn landgenooten op de ziel bond, als Mereschkowski.

En thans komt van den grijzen banneling een brief uit Parijs van zulk een zeggingskracht, van zulk een visie op de diepste gronden van de bolsje- wistische tragedie, dat de woorden als vuur ons zullen branden, ons zullen aanklagen om de koel- heid van ons, Christenen, ziende het heerschen van den anti-christ thans in Rusland, straks in geheel Europa.